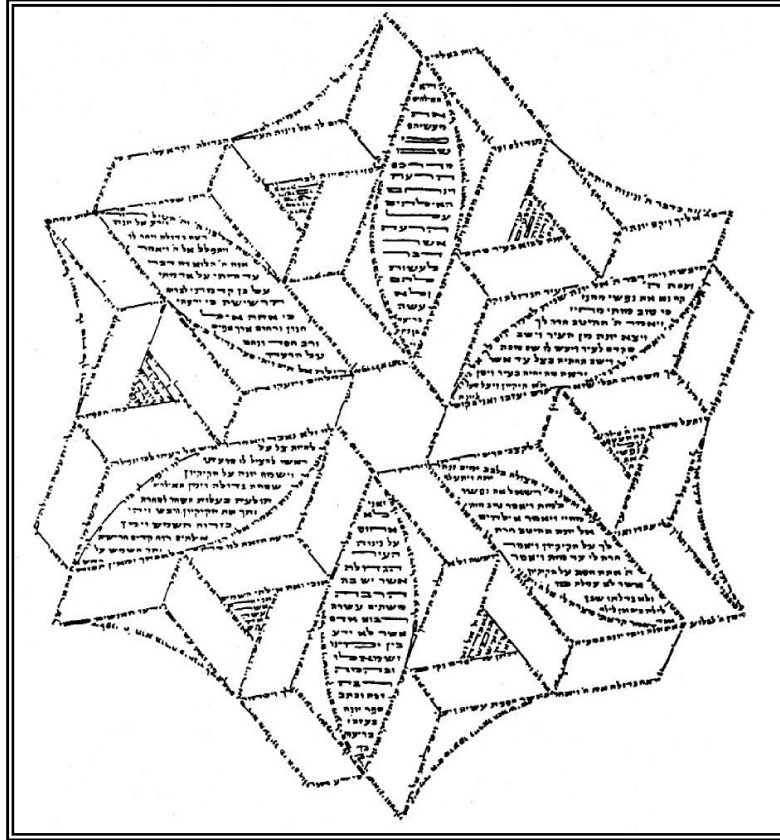

ספר יונה - בר-עמ"י

כל הזכויות שמורות לעיל יצירה של ספר יונה בשלמותו ע"י בר-עמ"י

מה הרעיון המסתתר בספר יונה?
התורה היא תורה נצחית. המושגים בה מעולם לא נס ליחם ולעולם יישארו במציאות.

הקדמה להבנת ספר יונה:
"סיפור" הדמויות של המאבק בין משה ופרעה, בחצי הראשון של חומש שמות, מסמלים את המאבק בתוכנו. כאשר פרעה הוא ה"אגו" ומשה מסמל את כוח הנתינה. כך בתוך כל אדם ואדם. תכונות אלה נולדו איתנו ויישארו תמיד בתוכנו. "סיפור משה ופרעה" הוא מעין "דרך ארץ קדמה לתורה" לסלול לפנינו דרך של התנהגות נאותה לפני קבלת התורה, שיידע האדם להתגבר על ה"אגו" והאנוכיות שבקרבו להבין ולקבל רק את ה"אנכי ה' א/להיך".
באותה צורה נוכל גם להבין את מגילת אסתר בה כל הדמויות הן הכוחות השונים הנמצאים בתוכנו: "מוח", "לב" - רגש, "הגיון" - מצפון ועוד...
רבים הם קטעי המקרא הרומזים ישירות על האדם, כגון: עקידת יצחק, הקמת המשכן ועוד...

מה מסמל יונה הנביא?

מאמר: הרב ד"ר בר-עמ"י

נתבונן ב"סיפורו של יונה" כרמז לנשמת האדם בעולם הזה. בריחת הנשמה ממנו- אליו" כמו שאמר רבי יהודה הלוי " אברח ממך - אליך"

כך נאמר כבר בפתיחת הספר: א וַיְהִי דְבַר-יְיָ... אֶל-יוֹנָה בֶן-אֲמִתַּי לֵאמֹר: ² **קוֹם לְךָ אֶל-נִינְוָה הָעִיר הַגְּדוֹלָה וְקֵרָא עָלֶיהָ; פִּי-עֲלֶתָהּ רַעְתֶּם לְפָנָי:** ³ **וַיִּקָּם יוֹנָה לְבָרֶחַת תְּרִשִׁישָׁה, מִלְּפָנָי...;** ⁴ **וַיֵּרֶד יָפוֹ וַיִּמְצָא אֹנִיָּה בָּאָה תְּרִשִׁישׁ, וַיִּתֵּן שָׂכָרָהּ וַיֵּרֶד בָּהּ לְבוֹא עִמָּהּ תְּרִשִׁישָׁה, מִלְּפָנָי...:** ⁵ **וְהָ הִטִּיל רוּחַ-גְּדוֹלָה אֶל-הַיָּם, וַיְהִי סַעַר-גְּדוֹל בַּיָּם; וְהָאֹנִיָּה, חֲשֹׁבָה לְהִשָּׁבֵר: ⁶ וַיִּירָאוּ הַמְּלָחִים, וַיִּזְעֻקוּ אִישׁ אֶל אֱלֹהָיו, וַיִּטְלוּ אֶת-הַפְּלִים אֲשֶׁר בָּאֹנִיָּה אֶל-הַיָּם, לְהַקֵּל מֵעֲלֵיהֶם; וַיּוֹנֶה, יָרַד אֶל-יָרְכָתִי הַסְּפִינָה, וַיִּשְׁכַּב וַיִּרְדָּם: ⁷ וַיִּקְרַב אֵלָיו רֵב הַחֵבֶל, וַיֹּאמֶר לוֹ מֶה-לָּךְ גָּרָדָם; קוֹם קְרָא אֶל-אֱ-לֹהֶיךָ, אוּלַי יִתְעַשֶּׂת הָא-לֹהִים לָנוּ וְלֹא נֵאבֵד:** ספר יונה:

"זיח" לשון צער... ספר יונה מדבר על נשמת האדם. ענינו ירידת הנשמה אל העולם הזה. הגיע לכאן כדי לתקן. לא די שלא תיקן אלא אף קלקל.. "יונה" היא הנשמה. שהקב"ה משלח אותה לעולם הזה ואומר לה "לכי לגוף פלוני ועשי רצוני" "בן אמת" בן לקב"ה - שהוא האמת היחידה במציאות. כמ"ש "בנים אתם לה' א/לוהיכם" וחותמו של הקב"ה הוא "אמת". "קום לך" קום ממקומך מעולם האמת, שאין שם עניין של מקום ותנועה. כמו המלאכים העומדים לעומת העולם הזה שיש בו "תנועה" ועוד איזו תנועה (!) "יומם ולילה לא ישבותו". "שם" בעולם הזה צריך "ללכת" מחיל אל חיל. "ניצוזה" הוא העולם הזה אל המקום הנוה והיפה. יונה בורח מנינוה, בורח מעצמו. מעניין: שמו "יונה" בתוך השם "נינוה".

"העיר הגדולה"

האדם נחשב ל"עולם קטן". היחיד נקרא "עיר קטנה" (קהלת ט, י"ד). א"כ העולם כולו שהם כל האנשים יחד, נקרא "עיר גדולה" "זקרא אליה" כמו 'קול אומר קרא...!' "כי עלתה רעתם" כי יצר לב האדם רע מנעוריו... "ויקם יונה לברוח" הוא באמת "קם" מהמקום בו היתה הנשמה. ובמקום "ללכת" הוא בורח. הבריחה היא כאילו דרך טבעית. האדם בורח מאחריות, האדם בוחר לעצמו מסלול ודרך עצמאיים. האדם עם הגוף שלו מעדיף לעשות 'דברים אחרים' ממה שהוא מצווה ממעל. אפשר לראות במילה 'לברוח' חיבור של 2 מילים: 'לב-רוח', מחליט ללכת אחר תאוות לבו. "תרשישה" אחר תאוות העולם הזה... בעיקר עושר... "תרשיש סחורתך רוב כל הון" (יחזקאל כ"ז) וכן 'אני (אניה) תרשיש, נושאת זהב וכסף... (מלכ"א י', כ"ב) "מלפני ה'" כן אצל קין נאמר "ויצא קין מלפני ה'" אדם לפני בואו היה "לפני ה'" "אשר עמדת לפניו" "עומד לפני ה'" וכאן "מלפני ה'"

"זירד יפז" ירד אל העולם הזה. כמו שכתוב על עץ הדעת שהוא דמיון העוה"ז
"נחמד למראה". 'פה' נאמר על תאות גופנית כמו שכתוב: "יפת תואר"
"זימצא אניה" היא הגוף מלאה "תאניה ואניה" "כל ימיו כעס ומכאובים" וכן
"אדם לעמל יולד"

הים" זה העוה"ז. העוה"ב דומה ליבשה. שכל עניני יורדי הים אינם יורדים
להשתקע שם אלא להביא סחורה ליבשה. "שכל נחתי ימא לא מיתבא דעתייהו
עד שיגיעו ויעלו ליבשה" וכן נמשל העוה"ז לים "כל משבריך וגליך עלי עברו..."
"אפפוני מים רבים.."
ספינה" וגוף דומה לספינה שעל ידה יורדים אל הים. דומה לספינה עם משוטים,
ידיים ורגליים.

"זיתן שכר" ששעבד את שכלו בכוחותיו ותאוותו המגונים להברות בהם את
הגוף. שכר הגוף- הכוונה לשכר, להנאה שמקבל בזמן שעושה עבירות שנהנה
מהם... "שכר עבירה כנגד הפסדה". מקובל בפי בני האדם האימרה: "היצה"ר
משלם במזומנים".

"שנתן שכר כל הספינה" שכל איברי הגוף נהנים מהעבירה. "וחכמת המסכן
בזויה" שאין האיברים נשמעים ליצר הטב, מפני שהיצה"ר אומר "שמח בחור
בילדותך" ויצר הטוב אומר "ודע כי על כל אלה יביאך הא/לוקים במשפט"
"זירד בה" שירד אל הגוף מאיגרא רמא לבירא עמיקתא, "לבוא תרשישה".

אפשר להמשיך ולראות את ה"סיפור" כולו על פי ההסבר הנ"ל
"זהאניה חישבה להישר", זה האדם החזק, (הפכה מספינה לאניה) מרגיש שאין
ביכולתו לשאת את ההתדרדרות... ולא רק התדרדרות רוחנית אלא התדרדרות
פיסית, חולשה, עייפות, חוסר סיפוק...

"המזלחים" סביר שאלה איברי האדם היראים מהמציאות ומכל המאבק שבחיים
ומרגישים רפיון ידיים ומבקשים עצה מה לעשות... הרי יומם מגיע...
"רב החבל", זה המצפון הנשמה המוצפנת קוראת לאדם להתעורר!!!

אפשר לראות את הכתיבה "החבל" זה הקשר הבלתי ניפרד שבין הנשמה לבורא
עולם. 'חבל' זה מוזכר כמה פעמים. "יעקב חבל נחלתו" וגם בסוף קוהלת נזכר "עד
ירתק חבל הכסף". אותו 'חבל' אותו ערוץ בה הנשמה קשורה ליוצרה!
האדם מתגלגל ומתגלגל בעולם ובסופו של דבר חוזר הוא למקורו.
שנזכה... ושנזכה להבין את המסר... ויפה שעה אחת קודם, אמן.
השכילו לעשות משוררי ימי הביניים להעלות בקולמוסיהם את שירת הערגה
ההתחבטות בקירוב וריחוק לבורא עולם.

"בְּרַחֲקֵי מִמֶּךָ – מוֹתֵי בְּחַיִּי, / וְאִם אֲדַבֵּק בְּךָ – חַיֵּי בְּמוֹתֵי."
א-דנִי! נִגְדָדְךָ כָּל- תְּאֹתֵי / וְאִם לֹא אֶעֱלְנָה עַל שְׁפָתַי. /
רְצוֹנְךָ אֶשְׁאַלְהָ רָגַע - וְאֶגְוֶע, / וּמִי יִתֵּן וְתִבּוֹא שְׁאֵלָתִי, /
וְאֶפְקִיד אֶת שְׁאֵר רֵיחֵי בְּיָדְךָ / וְיִשְׁנָתִי וְעַרְבָה לִי שְׁנָתִי!"

כתיבה וחתמה טובה –

**מותר להעביר ולפרסם עם היצירה והמאמר
הצמוד בשלמותו**